

به بهانه بارندگی اخیر و تاثیرات ویرانگر آن روی کاروانسرای حاج ابراهیم؛

کاروانسرا، قربانی باران و غفلت میراث فرهنگی!

حسام الدین اسلاملو

کاروانسرای آقا ابراهیم، بخشی از بازار تاریخی سیرجان که قدمتی بیش از ۲۰۰ سال دارد، نمادی از تجارت و معماری ایرانی در این شهر معدنی است. این بنای باشکوه، با ایوان‌های بلند و حجره‌های متعدد، نه تنها جاذبه گردشگری است، بلکه هویت فرهنگی سیرجان را بازتاب می‌دهد. اما بارندگی اخیر این میراث را به چالش کشید و مشکلات ساختاری آن را آشکار ساخت. آبرگرفتی شدید در حیاط و حجره‌ها، فرسایش دیوارها و خطر ریزش سقف‌ها، سیرجان‌ها را با نگرانی روبرو کرده است.

مشکلات و آبرگرفتی اخیر

بارندگی اخیر، کاروانسرای بازار را به صحنه‌ای از هرج‌ومرج تبدیل کرد. نبود شیب بندی برای جمع نشدن آب در این اثر تاریخی یا اگر این بنای به حکم قدیمی بودن، محکوم به جهر بودن است، پیش‌بینی نشدن یک چاه جذبی مناسب باعث شد آب باران در حیاط مرکزی جمع شود و به حجره‌های انباری نفوذ کند. شهروندان گلایه کرده‌اند که سقف‌ها، هنوز با کاهگل عایق‌بندی شده‌اند، در برابر رطوبت تاب نیاوردند. این آبرگرفتی، نه تنها تجارت محلی را مختل کرد، بلکه رطوبت به ساختار خشتی نفوذ کرده و خطر کپک‌زدگی و پوسیدگی تیرهای چوبی را افزایش داد. در زمستان سرد سیرجان، با دمای زیر صفر، یخ‌زدگی آب جمع‌شده می‌تواند ترک‌های عمیق‌تری ایجاد کند.

خطرات ناشی از بارندگی

خطرات کاروانسرای بازار فراتر از آبرگرفتی است و می‌تواند فاجعه‌بار باشد. فرسایش دیوارهای خشتی، که بدون مرمت اصولی رها شده‌اند، ریزش ناگهانی را تهدید می‌کند؛ در بارش اخیر، بخشی از سقف حجره‌ها ترک برداشت و خطر برای گردشگران و کسبه افزایش یافت. از نظر ایمنی، کودکان و سالمندان در بازدید از بازار، با خطر سقوط آوار روبرو هستند، به ویژه که نرده‌ها و حفاظ‌ها قدیمی‌اند. نفوذ آب به مصالح تاریخی، آلودگی و از بین رفتن نقوش گچ‌بری را به همراه دارد، که بازسازی آن‌ها هزینه‌بر است.

کارشناسان هشدار می‌دهند که بدون اقدام فوری، بارش‌های بعدی می‌تواند کل بنا را در معرض فروپاشی قرار دهد. این خطرات، نه تنها میراث فرهنگی را نابود می‌کند، بلکه اقتصاد گردشگری سیرجان را، که به بازار وابسته است، فلج می‌سازد.

مرمت پیش از بارش‌ها: وعده‌های ناتمام

پیش از بارش‌های اخیر، تلاش‌هایی برای مرمت کاروانسرای بازار آغاز شده بود. در مهر ۱۴۰۴ عملیات مرمت و ساماندهی با بودجه ۷۰ میلیارد ریال کلید خورد؛ شامل ایزوله‌سازی سقف، تعمیر دیوارها و احیای حجره‌ها. با این حال، این مرمت‌ها ناقص ماندند؛ سقف‌ها هنوز با مواد سنتی عایق‌بندی شده و سیستم زهکشی مدرن نصب نشد. فعالان میراث‌فرهنگی انتقاد کرده‌اند که مرمت‌ها سطحی بوده و بودجه به طور کامل جذب نشده، همین‌طور که پیش از این بناهایی مانند یخدان محمودآباد (از پی مرمت غیراصولی) کاملاً فرو ریخت. این ناتمامی، نشان‌دهنده ضعف برنامه‌ریزی است؛ مرمت پیش از زمستان می‌توانست آبرگرفتی را کاهش دهد، اما تأخیرها خسارت‌ها را تشدید کرد.

انفعال اداره میراث فرهنگی: زمان پاسخگویی

انفعال اداره میراث فرهنگی سیرجان، عامل اصلی تشدید مشکلات است. علی‌رغم هشدارهای هواشناسی و سابقه بارش‌های مخرب، اقدامات پیشگیرانه کافی نبود. سرپرست اداره به خاطر عدم حساسیت عمومی، به یک بازدید میدانی بسنده کرد!

این انفعال، نه تنها هویت تاریخی سیرجان را تهدید می‌کند، بلکه اعتماد عمومی را از بین می‌برد. مسئولان باید پاسخگو باشند: چرا با بودجه استانی، مرمت کامل انجام نشد؟ زمان آن رسیده که میراث فرهنگی از انفعال خارج شود و برنامه‌ای جامع برای حفاظت بناها تدوین کند،

خطرات کاروانسرای بازار فراتر از آبرگرفتی

است و می‌تواند فاجعه‌بار باشد. فرسایش دیوارهای خشتی، که بدون مرمت اصولی رها شده‌اند، ریزش ناگهانی را تهدید می‌کند؛ در بارش اخیر، بخشی از سقف حجره‌ها ترک برداشت و خطر برای گردشگران و کسبه افزایش یافت. از نظر ایمنی، کودکان و سالمندان در بازدید از بازار، با خطر سقوط آوار روبرو هستند، به ویژه که نرده‌ها و حفاظ‌ها قدیمی‌اند. نفوذ آب به مصالح تاریخی، آلودگی و از بین رفتن نقوش گچ‌بری را به همراه دارد، که بازسازی آن‌ها هزینه‌بر است.

پیش از آنکه باران بعدی، کاروانسرای بازار برای همیشه از دست برود.

در نهایت، کاروانسرای سیرجان قربانی غفلت است؛ بارندگی اخیر زنگ خطری است که بدون اقدام قاطع،

میراثی گران‌بها را نابود خواهد کرد. سیرجانی‌ها شایسته حفاظت از هویت‌شان هستند.

وضعیت کنونی و آسیب‌های ناشی از بارندگی‌های اخیر

۱ آبرگرفتی محوطه و فضاهای داخلی: بارش‌های شدید باعث نفوذ آب به داخل حیاط و بخش‌های مختلف کاروانسرا شده است.

۲ تخریب بخش‌هایی از سازه: رطوبت ناشی از آبرگرفتی به دیوارها و پایه‌های بنا آسیب رسانده و احتمال فرسایش سازه‌ای را افزایش داده است.

۳ تضعیف ساختار سنتی: مصالح به‌کاررفته در بناهای تاریخی عمدتاً خشت و آجر هستند که در مقابل رطوبت طولانی‌مدت مقاومت کمی دارند.

۴ خطر ریزش: بر اساس گزارش شاهدان محلی، بخش‌هایی از سقف و نما در معرض خطر ریزش قرار گرفته‌اند.

پیشینه مرمت و زمان‌بندی نامناسب
جالب توجه است که عملیات مرمت این کاروانسرا پیش

جالب توجه است که عملیات مرمت این کاروانسرا پیش از بارندگی‌های اخیر آغاز شده بود، اما به نظر می‌رسد اقدامات حفاظتی اضطراری برای مقابله با بارندگی‌های فصلی به‌طور کامل در نظر گرفته نشده بود. این در حالی است که استان کرمان هر ساله در فصول خاصی شاید بارندگی‌های شدید را تجربه کند.

در مهر ۱۴۰۴ عملیات مرمت و ساماندهی با بودجه ۷۰ میلیارد ریال کلید خورد؛ شامل ایزوله‌سازی سقف، تعمیر دیوارها و احیای حجره‌ها. با این حال، این مرمت‌ها ناقص ماندند؛ سقف‌ها هنوز با مواد سنتی عایق‌بندی شده و سیستم زهکشی مدرن نصب نشد.

از بارندگی‌های اخیر آغاز شده بود، اما به نظر می‌رسد اقدامات حفاظتی اضطراری برای مقابله با بارندگی‌های فصلی به‌طور کامل در نظر گرفته نشده بود. این در حالی است که استان کرمان هر ساله در فصول خاصی شاید بارندگی‌های شدید را تجربه کند.

نقد به اداره میراث فرهنگی

با بررسی روند حفاظت از این اثر، چند نکته اساسی درباره عملکرد اداره میراث فرهنگی منطقه قابل نقد است:

۱ فقدان برنامه حفاظتی فصلی: عدم وجود برنامه‌ریزی برای محافظت از بناهای تاریخی در برابر بارندگی‌های فصلی، علیرغم شناخت الگوهای آب‌وهوایی منطقه.

۲ نبود اقدامات پیشگیرانه: قبل از شروع فصل بارندگی، اقدامات ضروری مانند بررسی سیستم زهکشی، عایق‌کاری موقت و استحکام‌بندی بخش‌های آسیب‌پذیر انجام نشده بود.

۳ تأخیر در پاسخگویی اضطراری: پس از بارندگی‌ها، اقدامات سریع برای جلوگیری از گسترش آسیب‌ها با تأخیر صورت گرفته است.

۴ عدم استفاده از فناوری‌های نوین: به نظر می‌رسد سیستم‌های پایش دائمی رطوبت و استحکام سازه در این بنا وجود ندارد.

۵ کمبود بودجه تخصیص‌یافته: علیرغم شروع عملیات مرمت، به نظر می‌رسد بودجه کافی برای اقدامات حفاظت اضطراری در نظر گرفته نشده بود.

توصیه‌ها و راهکارهای پیشنهادی

کاروانسرای قدیمی بازار سیرجان به‌عنوان بخشی از هویت تاریخی و فرهنگی منطقه نیازمند توجه ویژه و برنامه‌ریزی منسجم است. حوادث اخیر نشان می‌دهد که حفاظت از میراث فرهنگی تنها به مرمت دوره‌ای محدود نمی‌شود، بلکه نیازمند برنامه‌ریزی همه‌جانبه، پیش‌بینی خطرات احتمالی و اقدامات پیشگیرانه است. امید است با مدیریت کارآمدتر و تخصیص منابع مناسب، این اثر ارزشمند برای نسل‌های آینده حفظ شود.

- تدوین برنامه حفاظتی فصلی برای تمام بناهای تاریخی منطقه با توجه به شرایط آب‌وهوایی
- ایجاد سیستم زهکشی کارآمد در اطراف بناهای تاریخی
- استفاده از پوشش‌های موقت ضدآب در فصول بارندگی
- نصب سیستم‌های پایش دائمی برای کنترل رطوبت و حرکت سازه
- تخصیص بودجه اضطراری برای مرمت‌های فوری پس از حوادث طبیعی
- آموزش و آمادگی نیروهای محلی برای واکنش سریع در مواقع اضطراری

مزایده تعاونی مسکن کارگران توسعه آهن و فولاد گل گهر

آگهی مزایده عمومی فروش قالب و ابزار ساختمان بتنی تعاونی مسکن کارگران توسعه آهن و فولاد گل گهر

شرکت تعاونی مسکن کارگران

توسعه آهن و فولاد گل گهر

به استناد آیین نامه معاملات تعاونی ها و در اجرای مصوبه شماره ۷/۰۶ت / ۴۰۴ مورخ ۱۰/۰۷/۱۴۰۴ هیات مدیره تعاونی مسکن کارگران توسعه آهن و فولاد گل گهر در نظر دارد نسبت به فروش قالب و ابزار خود از طریق مزایده عمومی با قیمت پایه مشخص و اخذ سپرده اقدام نماید.

۱- موضوع مزایده و قیمت پایه اقلام

ردیف	شرح اقلام	تعداد/مقدار	واحد	قیمت پایه (ریال)
۱	اسکافلد به همراه متعلقات	۳۰/۰۰۰	کیلوگرم	۵۳۰/۰۰۰
۲	قالب ۵۰*۱۰۰ ورق فولاد مبارکه	۲۵/۰۰۰	کیلوگرم	۶۲۰/۰۰۰
۳	واشر کاس	۱۰۰	عدد	۶۲۰/۰۰۰
۴	مهره خروسکی	۱۰۰	عدد	۶۲۰/۰۰۰
۵	نبشی صفر یک متری	۳۰۰	عدد	۱/۵۰۰/۰۰۰
۶	لوله داربست ۶ متری	۲۲۵۰	کیلوگرم	۶۱۵/۰۰۰
۷	لوله داربست ۱ تا ۳ متری	۱۵۰۰	کیلوگرم	۶۱۵/۰۰۰
۸	بست چهارپایع ایران بست اصلی	۴۰۰	عدد	۱/۴۰۰/۰۰۰
۹	لوله رابط ۳۰ سانتی	۱۰۰	عدد	۹۰۰/۰۰۰
۱۰	سرجک ۵۰ سانتی	۶۰۰	عدد	۳/۰۰۰/۰۰۰
۱۱	انواع قوطی ۷*۸ و ۸*۸ و ۹*۹	۱۰/۰۰۰	کیلو	۵۸۰/۰۰۰

*پیشنهاد قیمت می بایست بالاتر یا حداقل معادل قیمت پایه هر قلم ارائه گردد.

۲- وضعیت اقلام: اقلام مورد مزایده کار کرده بوده و به صورت موجود و به رویت متقاضیان بدون هر گونه تعهد از حیث مقدار و کیفیت به فروش می رسد

۳- محل و زمان بازدید: سیرجان- خیابان امام زاده احمد، انبار ساختمان تعاونی مسکن

زمان: از تاریخ ۱۴۰۴/۱۰/۰۴ لغایت ۱۴۰۴/۱۰/۰۸ در ساعات اداری و با هماهنگی قبلی

۴- مبلغ و نحوه سپرده شرکت در مزایده:

شرکت کنندگان می بایست مبلغ ۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به عنوان سپرده شرکت در مزایده به حساب شماره ۰۸۱۲۸۴۹۹۰۰۱ IR نزد بانک مهر به نام تعاونی مسکن کارگران توسعه آهن و فولاد گل گهر واریز و اصل فیش واریزی را داخل پاکت پیشنهاد قیمت ارائه نمایند.

*سپرده افراد غیر برنده حداکثر ظرف ۱۵ روز کاری پس از اعلام نتیجه مسترد خواهد شد.